

Minimální preventivní program na rok 2024/2025

Střední pedagogická škola a Střední odborná škola služeb Mladá Boleslav (dále jen „SPGŠ“)

1. Úvod

Minimální preventivní program školy vymezuje základní metodologické a koncepční principy práce školy. Vychází z obecně závazných právních principů a ze zásad zdravého životního stylu. Tento program musí tedy zajistit pro aplikaci svých prvků nejen materiální podmínky, ale i odbornou přípravu pedagogického sboru, jeho seznámení s problematikou a schopnost včasné diagnózy problému.

2. Charakteristika školy

SPGŠ má cca 435 žáků, kteří studují maturitní obory (informační služby, pedagogické lyceum a předškolní a mimoškolní pedagogika) a učební obory (cukrář, pekař a designér). Většina žáků školy jsou děvčata.

3. Analýza současného stavu na škole

Největším problémem je kouření, kde podle zjištění kouří asi 35% žáků. Proto platí během celého vyučování zákaz kouření. Kouřit je zakázáno i během volných hodin v přílehlých prostorách školy.

Velkou zkušenost mají žáci s alkoholem, kde podle zjištění s ním má opakovanou zkušenost asi 72% žáků.

V posledním roce bylo zjištěno i záškoláctví u žáků. Bohužel k tomuto jevu přispívá i to, že řada lékařů nevydává potvrzení o nemoci žáků a tuto nemoc pak omlouvají rodiče.

Současně lze pozorovat i narůst psychických problémů u žáků, zejména úzkostné poruchy, panické ataky a deprese.

4. Garant programu a spolupracovníci

Garantem MPP je školní metodik prevence Mgr. Pavla Havelková. Spolupracovníky jsou výchovný poradce Mgr. Markéta Horáková, třídní učitelé, vyučující občanské nauky a dalších předmětů, v jejichž rámci je MPP naplňován.

5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Realizace preventivních programů se odehrává zejména v rámci vyučování. SPGŠ spolupracuje např. s Klaudiánovou nemocnicí při realizaci programů výuky první pomoci.

Dále také využívá materiály organizace Člověk v tísni v rámci projektu Jeden svět na školách se zaměřením na problematiku protidrogové prevence, rasismu, vztahu k lidem na okraji společnosti, menšin. Tyto materiály využíváme při prevenci ve výuce občanské nauky, psychologie a práva. Také probíhá spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mladá Boleslav.

6. Propagace

Akce a události pořádané v rámci minimálního preventivního programu (dále jen „MPP“) pravidelně zveřejňují třídní učitelé na schůzkách rodičů, na poradách pedagogických pracovníků a v rámci hodin věnujících se problematice prevence sociálně patologických jevů ve společnosti. Celý koncept MPP je po zhotovení zaslán všem pedagogickým pracovníkům v elektronické podobě s možností se k MPP vyjádřit a diskutovat o něm.

7. Prevence - aktivity v oblasti sociálně nežádoucích jevů u dětí a mládeže

Oblasti prevence:

- a) násilí a šikanování
- b) záškoláctví
- c) kriminality, delikvence, vandalismus aj. forem násilného chování
- d) ohrožení mravnosti a ohrožování mravní výchovy mládeže
- e) xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismu
- f) užívání návykových látek (vč. alkoholu a kouření), anabolik, medikamentů a dalších látek
- g) netolismus (virtuálních drog) a patologického hráčství (gambling)
- h) diváckého násilí
- i) komerčního sexuálního zneužívání dětí
- j) syndromu týraných a zneužívaných dětí
- k) sekt a sociálně patologických náboženských hnutí.

8. Cíle prevence na škole

Cílem minimálního preventivního programu je primární prevence, tedy zvýšení odolnosti studentů vůči užívání návykových látek, jako např. drog a alkoholu, a vůči dalším sociálně patologickým jevům. Pro přehlednost použitých metod je třeba provést jejich členění do základních celků. Jelikož se jedná v pravém slova smyslu o primární prevenci, je potřeba používat přístupy, které tomuto cíli odpovídají. Použité zásady jsou rozpracovány do jednotlivých bodů.

Dlouhodobé cíle minimálního preventivního programu:

Snažit se vést žáky ke zdravému životnímu stylu - nekouřit
zodpovídají: vedení školy, metodik prevence a všichni učitelé a vychovatelé.

Vést žáky ke slušnému chování, jak k dospělým tak i mezi sebou.
Zodpovídají: vedení školy, metodik prevence a všichni učitelé a vychovatelé.

Nabídnout žákům dostatek volnočasových aktivit pro jejich využití jako alternativu negativnímu využívání volného času.

Zodpovídají: vedení školy, metodik prevence, učitelé OBN a TEV

9. Obsah prevence - konkretizace úkolů

A) Zařazení témat prevence do vzdělávacího procesu

Způsob zařazení témat prevence navazuje na platné vzdělávací dokumenty, v nichž je obsažena oblast zdravého životního stylu, která zahrnuje i oblast prevence zneužívání návykových látek.

Občanská nauka (UO-učební obory, MO-maturitní obory)

1. roč. UO - zásady slušného chování, vliv prostředí na člověka.

2. roč. UO - rodina, zásady soužití v rodině, životní ideály, morálka.
 3. roč. UO - svobodné jednání, trestní právo, kriminalita dětí a mladistvých.
 1. roč. MO - jako u učebních oborů, trestní právo, trestný čin, podmínky trestní odpovědnosti.
 2. roč. MO - hodnotový žebříček ml. generace, lidská práva, rodinné právo.
 3. roč. MO - dobro a zlo, svoboda, svědomí, hodnotová orientace lidí, etika v mezilidských vztazích.
 4. roč. MO - morální normy, čestné jednání, smysl lidského života druhy kriminality, závislosti, občanská práva a svobody.
- Ve všech ročnících OBN je věnována 1 hodina protidrogové prevenci.

Biologie

1. roč. MO - biologie člověka *Ekologie*
1. roč. MO - člověk a životní prostředí
1. roč. UO – člověk a jeho vztahy k okolí

Chemie

1. roč. MO - chemie přírodních látek

Český jazyk a literatura

V rámci referátů ve vyšších ročnících

Informatika a výpočetní technika

Všechny ročníky při práci s internetem (vyhledávání informací, vyhodnocení jejich relevance a zdrojů)

Cizí jazyky

V rámci konverzačních témat (např. Zdravý životní styl)

B) Jednorázové akce pro žáky

Hlavním úkolem těchto akcí je vychovávat mládež ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji jejich osobnosti a osvojení pozitivního sociálního chování.

<i>Název akce</i>	<i>Lektor</i>	<i>Třída</i>	<i>Hodnocení</i>
Sportovní den	Pedagogové školy	Celá škola	Sportovní hry, turistika
Sportovní školní soutěže	Vyučující TV	Družstva	Sportovní aktivity
Dny duševního zdraví	Psychiatrická nemocnice Kosmonosy	2.-3. ročníky	Beseda
Recitační soutěž	M. Kosová		Rozvojové aktivity
Květinový den	Liga proti rakovině	2. ročník	Sbírka
Trestní zodpovědnost	Vyučující Právo	3. ročníky	Přednáška
Trestání mladistvých	Vyučující Právo	1. a 2. ročník	Přednáška

C) Zvyšování odolnosti žáků vůči soc. patologickým jevům podporou zdraví a rozvojem hodnotných volnočasových aktivit.

Zapojení studentů do řady sportovních aktivit, které umožňují žákům trávit volný čas pozitivně, utužovat své zdraví. Soutěže v lehké atletice na středoškolských hrách, volejbalové turnaje, turnaje ve florbalu, házené.

Dramatický kroužek – divadlo, poezie
Divadlo Mladá Boleslav - abonentní program pro mládež

D) Spolupráce školy s rodiči

Rodiče jsou pravidelně dvakrát ročně informováni o chování a prospěchu žáků na třídních schůzkách, navíc 2x ročně probíhají individuální rodičovské schůzky formou tripartity. Zároveň jsou rodiče varováni před nebezpečím návykových látek u dětí a jejich zneužíváním.

V případě potřeby jsou svolávány další mimořádné schůzky, nebo jednotliví rodiče zváni do školy a jednotlivé problémy projednávány s vedením školy, v případě potřeby s třídním učitelem, výchovným poradcem nebo metodikem prevence.

Ve spolupráci s okresním metodikem prevence jsou zváni na třídní schůzky odborníci z oblasti protidrogové prevence s informací o nebezpečí drogové závislosti.

Sdružení rodičů je seznamováno s nejčastějšími problémy v oblasti prevence a podle možností je pomáhá řešit.

E) Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Bude vyhotoven v rámci Zprávy o plnění MPP seznam aktivit, kterých se pedagogové zúčastnili, a jejich hodnocení.

Dle aktuální nabídky a aktuálních potřeb vyučujících se uskuteční případná školení, besedy apod.

F) Jiné činnosti

Metodik protidrogové prevence a učitelé OBN seznamují žáky s klasifikací drog, jejich účinky a dopady na lidský organismus, s možnostmi léčby drogových závislostí. Beseduje se o závislostech drogových i nedrogových, zdravém životním stylu.

Dlouhodobá spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mladá Boleslav.

10. Metody při realizaci prevence

Besedy

Výklad a přednáška

Hry

Třídní schůzky a konzultace

Výlety, exkurze

Řešení ve spolupráci s psychologem, lékařem či jiným odborníkem

Sebevzdělávání a autoregulace

Názor - využití filmu, videa, literárních pořadů, divadelních představení, apod.

Režimová opatření školy - např. činnost studentů o přestávkách a jejich diagnostické sledování

11. Časový harmonogram

MPP je naplňován v průběhu celého školního roku. Předem naplánované jednorázové akce se uskutečňují v termínu, který je operativně dohodnut příslušným učitelem a vedením školy.

12. Návrh rozpočtu

Tento program nemá žádné zvýšené nároky na rozpočet školy, protože řada přednášek a besed je konána ze strany lektorů zdarma. Veškeré akce v rámci Týdnů pro duševní zdraví jsou konány také zdarma, maximálně se na některých akcích platí vstupné, které si hradí žáci.

Sdružení rodičů se podílí na úhradě jízdného pro žáky na některé kulturní akce, jakož i na dárky pro nejlepší studenty školy.

13. Řešení přestupků

Výchova k odpovědnému jednání je podpořena i školním řádem, kde jsou jasně formulována pravidla chování, práva a povinnosti pro žáky i vyučující. Na jeho vytváření se podíleli prostřednictvím předmětových komisí všichni vyučující školy a bylo přihlédnuto i k připomínkám a zájmům žáků.

Řešení přestupků probíhá v souladu se školním řádem. Se školním řádem a sankcemi za jeho porušení jsou seznámeni žáci i rodiče.

V případech, kdy selže prevence na škole a kdy se vyskytnou žáci, kteří budou v podezření ze zneužívání návykových látek, dealerství apod., bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem - podle zjištěných informací, pak spolupráce s rodinou, popř. doporučení kontaktu s odborníky,
- uvědomění školského úřadu v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru, oddělení péče o dítě v případě dealerství oznámení věci policii.

14. Evaluace MPP

Postoje, názory a znalosti žáků o daném problému jsou zjišťovány formou testů a dotazníků a besed především v hodinách OBN, PSY, BIO.

Všichni pedagogičtí pracovníci vedou studenty ke slušnému vyjadřování, ke zdravení všech dospělých ať už to jsou zaměstnanci školy nebo ne. Vedou je k zásadám slušného chování i mezi spolužáky a vrstevníky.

Další formou jsou besedy, které pořádáme na témata spojená s protidrogovou problematikou. Tyto informace zjišťuje i školní metodik prevence a učitelé v hodinách OBN i během výuky a výchovný poradce, který řeší problémy průběžně. Snažíme se spolupracovat i s rodiči, zveme si je do školy a průběžně řešíme problémy, které se vyskytnou.

Velkým problémem zůstává pravidelné kouření žáků nejméně 35 %. Dalším problémem zůstává záškoláctví, s kterým se snažíme bojovat lepší spoluprací s lékaři a hlavně s rodiči.

Spolupráce s PPP - okresní metodik prevence při sestavování minimálních preventivních programů a případných dalších vzniklých problémech.

Jednotliví vyučující při výchovných problémech spolupracují s výchovným poradcem a metodikem prevence.
V letošním školním roce lépe zmapovat situaci v rizikových třídách pomocí dotazníků.

15. Školní poradenské pracoviště

Konzultační hodiny metodika prevence a výchovného poradce dle dohody žákům i pedagogům je k dispozici odborná literatura, beletrie, videotéka, přístup na internet, možnost studia odborných časopisů apod.

16. Seznam základních zákonů a metodických listů v oblasti prevence

Zákon 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů dokument

Vyhláška 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ze dne 9. února 2005 Vyhláška 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných (s přílohami), ze dne 9. února 2005

Národní strategie primární prevence u rizikového chování u dětí a mládeže 2019-2027

Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023-2025

Metodický pokyn č.j. MŠMT č.j.:21149/2016 k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních

Metodické doporučení MŠMT č.j.: 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

Metodické doporučení MŠMT k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování č. j. MSMT-780/2024-1

VYHLÁŠKA 27/2016 Sb. ze dne 21. ledna 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j.: 20006/2007-51 ze dne 16. října 2007

Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j.: 14423/1999-22 ze dne 23. března 1999

Další dokumenty na adrese: www.msmt.cz/prevence